

**Euroopa Liidu
Nõukogu**

**Brüssel, 1. oktoober 2021
(OR. en)**

**12456/21
ADD 1**

**ELARG 61
COWEB 113
DELECT 216**

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	1. oktoober 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2021) 7016 final - ANNEX
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/1529 seoses ühinemiseelse abi instrumendi (IPA III) raames antava abi teatavate erieesmärkide ja temaatiliste prioriteetide sätestamisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2021) 7016 final - ANNEX.

Lisatud: C(2021) 7016 final - ANNEX

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 1.10.2021
C(2021) 7016 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/1529 seoses ühinemiseelse abi instrumendi (IPA III) raames antava abi teatavate erieesmärkide ja temaatiliste prioriteetide sätestamisega

LISA

Määruse (EL) 2021/1529 (IPA III) artikli 3 lõikes 6 osutatud ning artikli 3 lõike 3 punktides a–m ja punktis r ning artikli 3 lõike 4 punktides a–j konkreetselt kirjeldatud abi erieesmärgid ja temaatilised prioriteedid, mis on sätestatud käesolevas delegeeritud määruses, on järgmised.

(1) Õigusriigi tagamiseks ja demokraatlike institutsioonide täiendavaks tugevdamiseks vajalike institutsioonide loomine ja nende korrapärase toimimise edendamine varasest etapist alates

- a) Luua sõltumatud, vastutustundlikud, erapooletud, professionaalsed, apoliitilised ja tõhusad kohtusüsteemid, sealhulgas läbipaistvate ja tulemustel põhinevate tööle värbamise, hindamise- ja edutamissüsteemide ning väärtegade korral kohaldatavate tulemuslike distsiplinaarmenetluste kaudu ning edendada õiguslast koostööd; tagada õiguskaitse kättesaadavus;
- b) tugevdada põhivabadusi, sealhulgas sõnavabadust, meediavabadust, kogunemisvabadust ja ühinemisvabadust ning andmekaitset;
- c) edendada ja kaitsta inimõigusi, sealhulgas mittediskrimineerimist ja soolist võrdsõiguslikkust, lapse õigusi ja vähemustesse kuuluvate isikute õigusi;
- d) edendada ja tugevdada korruptsioonivastast võitlust;
- e) edendada õiguskaitsealast koostööd ja teabevahetust; töötada välja tõhusad vahendid organiseeritud kuritegevuse, inimkaubanduse ning ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade salakaubaveo, narkokaubanduse, rahapesu/terrorismi rahastamise vältimiseks ja nende vastu võitlemiseks; toetada liiduga terrorismivastases võitluses tehtavat koostööd ning ennetada radikaliseerumist.

(2) Suutlikkuse suurendamine rändealaste väljakutsetega tegelemiseks piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil ning piiri- ja rändehalduse suutlikkuse täiendav tugevdamine

- a) Jagada asjakohast teavet;
- b) tagada rahvusvahelise kaitse kättesaadavus ja tugevdada varjupaigahaldust;
- c) suurendada suutlikkust piirihalduse ning tagasisaatmise ja taasintegreerimise valdkonnas ning jõupingutusi ebaseadusliku rände vastu võitlemiseks, sealhulgas rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastane võitlus;
- d) tegeleda sundrände probleemiga.

(3) Strateegilise kommunikatsiooni alase suutlikkuse suurendamine, sealhulgas üldsuse parem teavitamine reformidest, mida on vaja liidu liikmeks saamise kriteeriumide täitmiseks

- a) Toetada sõltumatut ja pluralistlikku meediat ja meediapädevust;
- b) suurendada riigi ja ühiskonna vastupanuvõimet desinformatsioonile ja muudele hübriidohtudele, muu hulgas suurendada küberturvalisuse alast suutlikkust.

(4) Hea valitsemistava tõhustamine ja avaliku halduse reformimine kooskõlas avaliku halduse põhimõtetega

- a) Tugevdada avaliku halduse reformi raamistikke, sealhulgas riigihangete valdkonnas, parandada strateegilist planeerimist ning kaasavat ja tõenditel põhinevat poliitikat ja õigusloomet;
- b) edendada avaliku teenistuse professionaalseks muutmist ja depolitiseerimist meritokraatia põhimõtete juurutamise teel;
- c) edendada läbipaistvust ja vastutust, sealhulgas üldsuse juurdepääsu teabele;
- d) parandada teenuste kvaliteeti ja osutamist, sealhulgas vajalikke haldusmenetlusi ning koostalitlusvõimelise ja kodanikele suunatud e-valitsuse kasutamist;

- e) tugevdada avaliku sektori finantsjuhtimist ja parandada kvaliteetse statistika koostamist.

(5) Eelarve- ja majandusjuhtimise tugevdamine

- a) Toetada majandusreformi programmide rakendamises osalemist ja süsteemset koostööd rahvusvaheliste finantseerimisasutustega majanduspoliitika põhialuste valdkonnas ning tugevdada majandusinstituutide;
- b) tõhustada makromajandusliku stabiilsuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamise suutlikkust;
- c) toetada kestlikku arengut ja liikumist toimiva turumajanduse suunas;
- d) liikuda Lääne-Balkani ühise piirkondliku turu suunas.

(6) Heanaaberlike suhete, piirkondliku stabiilsuse ja vastastikuse koostöö kõigi aspektide tugevdamine

(7) Liidu ja selle partnerite suutlikkuse suurendamine konfliktide ennetamiseks, rahu kindlustamiseks ning kriisieelsete ja -järgsete vajadustega tegelemiseks

- a) Edendada inimestevaheliste kontaktide, lepitus-, rahutagamis- ja usalduse suurendamise meetmeid, varajast hoiatamise ja konfliktiriski analüüsi, lepitamist, üleminekuperioodi õigusemõistmist, tõe otsimist, heastamist ja rikkumiste mittekordumise tagatise edendavaid algatusi;
- b) edendada meetmeid, millega suurendatakse suutlikkust julgeoleku ja arengu toetamiseks.

(8) Kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite organisatsioonide, sealhulgas kutseliitude suutlikkuse, sõltumatuse ja pluralismi tugevdamine

- a) Tugevdada kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust, sõltumatust ja pluralismi ning suurendada kodanikuühiskonna organisatsioonide, sealhulgas noorteorganisatsioonide mõjuvõimu piirkondlikul ja kohalikul tasandil;
- b) tugevdada sotsiaalpartnerite organisatsioone, sealhulgas kutseliite;
- c) innustada liidu ja abisaajate organisatsioonide vahelist võrgustikutööd kõigil tasanditel, võimaldades neil osaleda tulemuslikus dialoogis nii avaliku- kui erasektori osapooltega.

(9) Abisaajate õigusnormide, standardite, poliitika ja tavade, sealhulgas avaliku sektori hangete ja riigiabi käsitlevate õigusnormide liidu omadega ühtlustamise edendamine

(10) Soolise võrdõiguslikkuse ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamise edendamine

- a) Luua soodsam keskkond tütarlaste ja naiste õiguste tagamiseks;
- b) võidelda soolise vägivalla, diskrimineerimise ja ebavõrdsuse kõigi vormide vastu;
- c) edendada naiste ja tütarlaste võrdõiguslikku osalemist ja juhtimist, sealhulgas poliitikakujundamises ja otsuste tegemises;
- d) edendada soolise võrdõiguslikkusega arvestavat eelarvestamist.

(11) Kvaliteetsele haridusele, koolitusele ja elukestvale õppele kõikidel tasanditel juurdepääsu parandamine ning kultuuri- ja loomesektori ning spordi toetamine

- a) Edendada võrdset juurdepääsu kvaliteetsetele väikelaste haridus- ja hooldusvõimalustele, alg- ja keskharidusele ning parandada põhioskuste õpetamist;
- b) tõsta haridustaset, tegeleda ajude äravoolu probleemiga, vähendada madala haridustasemega noorte osakaalu ja parandada õpetajate koolitamist;
- c) arendada välja kutsehariduse ja -õppe süsteimid ning edendada töökohal õppimise süsteeme, et hõlbustada üleminekut tööturule, sealhulgas puuetega inimeste jaoks;
- d) parandada kõrghariduse ja teaduse kvaliteeti ja asjakohasust;

- e) soodustada vilistlastega seotud tegevust;
- f) parandada juurdepääsu elukestvate õppele ja toetada investeringuid hariduse ja kättesaadava koolituse taristutesse, eelkõige selleks, et vähendada piirkondlikku ebavõrdsust ja edendada segregeerimata kaasavat haridust ning teha seda muu hulgas kättesaadavate digitehnoloogiate kasutamise kaudu;
- g) edendada koostööd kultuuri-, loome- ja spordisektoris.

(12) Kvaliteetsete töökohtade osakaalu ja tööturule juurdepääsu edendamine

- a) Tegeleda kõrge töötuse määra ja mitteaktiivsuse probleemiga, toetades eelkõige noorte, naiste, pikaajaliste töötute ja alaesindatud rühmade püsivat kaasamist tööturule;
- b) stimuleerida kvaliteetsete töökohtade loomist ja toetada tööõigusnormide ja standardite tõhusat jõustamist;
- c) toetada soolist võrdõiguslikkust ja noori, edendada tööalast konkurentsivõimet ja tootlikkust, töötajate ja ettevõtjate kohanemist muutustega, kestliku sotsiaaldialoogi loomist ning tööturuasutuste, nagu riiklike tööturuasutuste ja tööinspektsioonide moderniseerimist ja tugevdamist.

(13) Sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse vastu võitlemine

- a) Moderniseerida sotsiaalkaitse süsteeme, et tagada tõhus, tulemuslik ja piisav kaitse inimese igas eluetapis;
- b) soodustada üleminekut asutusepõhiselt hoolduselt pere- ja kogukonnapõhisele hooldusele;
- c) edendada sotsiaalset kaasatust ja võrdseid võimalusi ning tegeleda ebavõrdsuse ja vaesusega;
- d) integreerida marginaliseerunud kogukondi, näiteks romasid;
- e) võidelda diskrimineerimise kõigi vormide vastu;
- f) parandada juurdepääsu taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele teenustele, sealhulgas alusharidusele ja lapsehoiule, eluasemetele, tervishoiuteenustele, esmastele sotsiaalteenustele ja pikaajalisele hooldusele, sealhulgas sotsiaalkaitse süsteemide ajakohastamise abil.

(14) Keskkonna kaitsmine ja keskkonna kvaliteedi parandamine

- a) Käsitleda keskkonnaseisundi halvenemist ja peatada elurikkuse kadumine;
- b) edendada maismaa ja mere ökosüsteemide ning taastuvenergia allikate kaitset ja säästvat haldamist;
- c) investeerida õhukvaliteeti, veemajandusse ja jäätmekäitlusesse ning säästvasse kemikaalihaldusesse;
- d) edendada ressursitõhusust, säästvat tarbimist ja tootmist ning võidelda reostuse vastu;
- e) toetada üleminekut keskkonnasäästlikule ja ringmajandusele, aidata kaasa kasvuhuonegaaside heite vähendamisele, suurendades vastupanuvõimet kliimamuutustele ja edendades kliimameetmete juhtimist ja nendest teavitamist ning energiatõhusust;
- f) edendada poliitikat, millega toetatakse liikumist ressursitõhusa, ohutu ja säästva vähese CO₂-heitega majanduse suunas ning tugevdatakse katastroofidele vastupanu võimet ning nende ennetamist, nendeks valmisolekut ja neile reageerimist.

(15) IPA III abisaajate vahelise piiriülese koostöö temaatilised prioriteedid

- a) Edendada piiriülest tööhõivet, tööjõu liikuvust ning sotsiaalset ja kultuurilist kaasatust;
- b) kaitsta keskkonda ning edendada kliimamuutustega kohanemist ja kliimamuutuste leevendamist, riskide ennetamist ja juhtimist ning taastuvate energiaallikate kasutamist;
- c) edendada säästvat transporti ja parandada avalikke taristuid;
- d) edendada digitaalmajandust ja -ühiskonda;
- e) soodustada (eelkõige säästvat) turismi ning säilitada ja edendada kultuuri- ja looduspärandit;
- f) investeerida noortesse, sporti, haridusse ja oskustesse;
- g) edendada kohalikku ja piirkondlikku valitsemist ning tõhustada kohalike ja piirkondlike ametiasutuste planeerimis- ja haldussuutlikkust;
- h) edendada piiriüleseid algatusi lepitamise ja üleminekuperioodi õigusemõistmise soodustamiseks;

- i) tõhustada konkurentsivõimet, ettevõtluskeskkonda ning VKEde arengut, kaubandust ja investeringuid;
- j) soodustada teadustööd, tehnoloogiaarengut, innovatsiooni ja digitehnoloogiad.